

“เตือนภัยการเกษตร”

ช่วงวันที่ ๔ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สภาพอากาศ : ฝนตกต่อเนื่องและฝนตกหนักบางพื้นที่ (ภาคใต้)

“ นอนจนเฉา ” ในทุเรียน

- ทำลายทุเรียนตั้งแต่ผลเล็ก อายุประมาณ ๒ เดือนไปจนถึงผลใหญ่ทำให้ผลเป็นแผลอาจเป็นผลให้ผลเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ ถ้าหากนอนเฉากินเข้าไปจนถึงเนื้อผล ทำให้บริเวณดังกล่าวเน่าเมื่อผลสุก ภายนอกผลทุเรียนจะสังเกตเห็นมูลและรังของหนอนได้อย่าง ชัดเจน และจะมีน้ำไหลเยิ้มเมื่อทุเรียนใกล้แก่ ผลทุเรียนที่อยู่ติดกัน หนอนจะเข้าทำลายมากกว่าผลที่อยู่เดี่ยวๆ เพราะแม่ผีเสื้อชอบวางไข่บริเวณรอยสัมผัสนี้

“โรครากเน่าโคนเน่า” ในทุเรียน

- **อาการที่ราก** ใบที่ปลายกิ่งมีสีซีดไม่เป็นมันเงา เที่ยวลู่ลง เมื่อยลู่ลง ใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากขุดดูรากจะพบรากฝอยมีลักษณะเปลือกอ่อน และเปื่อยยุ่ย เป็นสีน้ำตาล เมื่อโรครุนแรงอาการน่าจะลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นทุเรียนโทรมและยืนต้นตาย
- **อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น** แสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง สังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือกของกิ่งหรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็นหยดของเหลวสีน้ำตาลแดงออกมาจากบริเวณแผลและจะค่อยๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้มีดถากบริเวณคราบน้ำนั้น จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคนต้น ใบจะร่วงจนหมดต้น และยืนต้นแห้งตาย
- **อาการที่ใบ** ใบช้ำ ดำ ตายนึ่งคล้ายถูกน้ำร้อนลวก และจะเกิดอาการไหม้ แห้งคาต้นอย่างรวดเร็ว พบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน

➡➡ ๑. หมั่นตรวจดูผลทุเรียน เมื่อพบรอยทำลายของหนอนจนเฉาผล ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมำทำลาย ๒. ตัดแต่งผลทุเรียนที่จำนวนมากเกินไปได้โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือก้ามมะพร้าวคั่นระหว่างผล เพื่อไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย ๓. การทอผลด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวทึบ เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก ท่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ ๖ สัปดาห์ เป็นต้นไป จะช่วยลดความเสี่ยงภัยได้ ๔. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเมื่อจำเป็น ต้องใช้ คือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซีอีตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อหน้า ๒๐ ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนจนเฉาผล

➡➡ ๑. แปลงควรมีการระบายน้ำดี เมื่อมีน้ำท่วมขังควรระบายออก ๒. หลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ๓. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมากหรือยืนต้นแห้งตาย ควรขุดออกแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูกแล้วราดดินในหลุมและบริเวณโดยรอบ ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตรหรือ เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตร ทั้งไว้ระยะหนึ่ง จึงปลูกทดแทน ๔. ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของกิ่งใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรครวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสาร เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน ๑-๒ ครั้ง ทุก ๗-๑๐ วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย ๑๕ วัน

"เตือนภัยการเกษตร" จังหวัดชุมพร ปี ๒๕๖๓

โดย ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาก็ภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดชุมพร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชุมพร

เตือนภัยการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตร ช่วงวันที่ 04/11/2563 ถึง 17/11/2563

JSON Excel

ระวัง โรครากเน่า โคนเน่า และโรคผลเน่า (เชื้อรา Phytophthora palmivora) ในทุเรียน

สภาพอากาศในช่วงนี้ฝนตกต่อเนื่องและฝนตกหนักบางพื้นที่ (ภาคใต้) เดือนปลูกทุเรียน ในระยะ ยังไม่ให้ผลผลิต และให้ผลผลิตแล้ว รับมือโรครากเน่า โคนเน่า และโรคผลเน่า (เชื้อรา Phytophthora palmivora)

อาการที่ราก

เริ่มแรกจะเห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีเขียวไม่เป็นมันเงา เหี่ยวลู่ลง เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้นใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากขุดดูราก จะพบรากผอมมีลักษณะเปลือกหล่น และเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล เมื่อโรครุนแรงอาการเน่าจะลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นทุเรียนโทรมและยืนต้นตาย

อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น

ระยะแรกจะเห็นทุเรียนแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่ง สังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำมันผิวเปลือกของกิ่ง หรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็นหยดของเหลวสีน้ำตาลแดงออกมาจากบริเวณแผล และจะค่อยๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้มีดถากบริเวณคราบน้ำมันนั้น จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้ทุเรียนใบร่วงจนหมดต้น และยืนต้นแห้งตาย

อาการที่ใบ

ใบช้ำ ต่ำ ตายเนื่องจากคล้ายถูกน้ำร้อนลวก และจะเกิดอาการไหม้แห้งคานอย่างรวดเร็ว พบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรระบายออก
2. ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก
3. ควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็นช่องทางให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น
4. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้นแห้งตาย ควรขุดออกแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วราดดินในหลุมและบริเวณโดยรอบ ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทั้งไว้ระยะหนึ่ง จึงปลูกทดแทน
5. ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของกิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรค รวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสาร เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1-2 ครั้ง ทุก 7-10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน
6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง
7. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีเขียว ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้ฟอสโฟนิค แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วย ฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
8. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถากหรือขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก แล้วทาผลด้วยฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 80-100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสโฟนิค แอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น ฉีดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค
9. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

ระวัง โรคแอนแทรคโนส หรือโรคหอมเลื้อย หรือโรคหามานอน (เชื้อรา Colletotrichum gloeosporioides) ในหอมแดง, หอมหัวใหญ่

สภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็นลง และมีฝนตกบางพื้นที่ เดือนปลูกหอมแดง, หอมหัวใหญ่ ในระยะ เริ่มปลูก รับมือโรคแอนแทรคโนส หรือโรคหอมเลื้อย หรือโรคหามานอน (เชื้อรา Colletotrichum gloeosporioides)

อาการของโรค พบได้บนใบ กาบใบ หรือ ส่วนหัว โดยเริ่มแรกพบจุดดำขนาดเล็ก สีเขียวหม่น ต่อมาขยายใหญ่เป็นแผลรูปกลมหรือรี เนื้อแผลยุบลงเล็กน้อย บนแผลมีหยดของเหลวสีชมพูอมส้มซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค เมื่อแห้งจะเห็นเป็นตุ่มเล็กๆ สีน้ำตาลดำ เรียงเป็นวงรีซ้อนกันหลายชั้น ถ้าแผลขยายใหญ่หรือหลายแผลมาชนกันจะทำให้หักพับ แห้งตาย หรือเน่าตายทั้งต้น ทำให้

ผลผลิตลดลง

หากเป็นโรคในระยะที่ต้นหอมยังไม่ลงหัว จะพบอาการต้นแคระแกร็น ใบมิดเป็นเกลียว ไม่ลงหัว ถ้าเป็นโรคในระยะที่ต้นหอมเริ่มลงหัว จะทำให้หัวลีบยาว มีติ่งงอ ส่วนกาบใบที่อยู่บริเวณเหนือหัวหอม (คอหอม) มักยืดยาว มีระบบรากสั้นกว่าปกติ ทำให้ไม่ได้ผลผลิต

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ก่อนปลูกควรไถตากดิน 2-3 แดด ใส่ปูนขาว และปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับสภาพดิน
2. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์ หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 15-20 นาที
3. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตฟโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ชนิดใดชนิดหนึ่ง หากโรคยังคงระบาดควรพ่นซ้ำ ทุก 5 วัน แต่ไม่ควรเกิน 4 ครั้ง แล้วสลับพ่นด้วย แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อป้องกันการติดขยายของเชื้อสาเหตุโรค
4. ต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรถอนนำไปทำลายนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรค
5. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บซากพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูกให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
6. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอมกระเทียมสลับ อย่างน้อย 2 ปี

ระวัง โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา Peronospora parasitica) ในผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลีผักกาดขาว ผักกาดหัว ผักฮ่องเต้ ผักหางหงษ์ ผักกวางตุ้ง คะน้า เป็นต้น)

สภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็นลง และมีฝนตกบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูกผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลีผักกาดขาว ผักกาดหัว ผักฮ่องเต้ ผักหางหงษ์ ผักกวางตุ้ง คะน้า เป็นต้น) ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือโรคราน้ำค้าง (เชื้อรา Peronospora parasitica) พบโรคนี้ได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช ถ้าเป็นโรคในระยะกล้า ใบเลี้ยงจะเกิดจุดแผลสีน้ำตาลทำให้ลำต้นเน่า หรือแคระแกร็น ถ้าเป็นโรคในระยะต้นโต จะพบอาการเริ่มแรกบริเวณด้านบนใบลักษณะเป็นจุดแผลสีเหลือง หรืออาจเป็นปื้นๆ สีเหลือง ถ้าสภาพอากาศชื้นโดยเฉพาะตอนเช้าเมื่อพลิกดูด้านใต้ใบมักจะพบเส้นใยเชื้อราสีขาว หรือเทาคล้ายใยฝ้าย ถ้าโรครุนแรงแผลจะลามขยายใหญ่ทำให้เนื้อใบเป็นสีน้ำตาล และแห้งตาย

*** ในกะหล่ำดอกและบรอกโคลี ถ้าเชื้อเข้าทำลายรุนแรงก้านดอกจะยัดและดอกอาจจะบิดเบี้ยวเสียรูปทรง

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ปราศจากเชื้อสาเหตุโรค โดยแช่ในน้ำอุ่น อุณหภูมิประมาณ 50 องศาเซลเซียส (ต้มน้ำจนเดือดแล้วเติมน้ำลงไป 1 เท่า) นาน 20 – 30 นาที หรือคลุกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชเมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 10 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม ก่อนปลูก
2. ควรปลูกพืชให้มีระยะห่างพอสมควร ไม่เบียดแน่นจนเกินไป
3. เมื่อพบโรคเริ่มระบาด ควรพ่นด้วยสาร เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% +4% WG อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสฟิไทล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งด้านบนใบและใต้ใบ ทุก 5-7 วัน
4. หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก
5. ควรหลีกเลี่ยงการปลูกพืชตระกูลกะหล่ำและผักกาดซ้ำในแปลงเดิม และควรปลูกพืชหมุนเวียน

ระวัง โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา Peronosclerospora sorghi) ในข้าวโพด (ข้าวโพดฝักสด,ข้าวโพดหวาน, ข้าวโพดเทียน, ข้าวโพดข้าวเหนียว)

สภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็นลง และมีฝนตกบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูกข้าวโพด (ข้าวโพดฝักสด,ข้าวโพดหวาน, ข้าวโพดเทียน, ข้าวโพดข้าวเหนียว) ในระยะ ระยะเริ่มปลูกถึงอายุประมาณ ๓๐ วัน รับมือโรคราน้ำค้าง (เชื้อรา Peronosclerospora sorghi) โรคเกิดได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก โดยพบจุดเล็กๆ สีเขียวฉ่ำด้านบนใบอ่อน ต่อมาใบข้าวโพดมีสีเหลืองซีดโดยเฉพาะบริเวณยอด หรือใบลายเป็นทางสีเขียวอ่อนสลับเขียวแก่ ในเวลาเช้าที่มีอากาศค่อนข้างเย็นและความชื้นสูง มักพบส่วนของเชื้อรา ลักษณะเป็นผงสีขาวจำนวนมากด้านใต้ใบ บางครั้งพบยอดข้าวโพดแตกเป็นพุ่ม ต้นแคระแกร็น เตี้ย ช่อถี่ ไม่มีฝัก หรือมีฝักขนาดเล็ก ก้านฝักมีความยาวมาก หรือมีจำนวนฝักมากกว่าปกติ แต่จะไม่สมบูรณ์ เช่น มีเมล็ดจำนวนน้อย หรือไม่มีเมล็ดเลย

**** ข้าวโพดในระยะเริ่มปลูกถึงอายุประมาณ ๓๐ วันจะอ่อนแอต่อโรคนี้มาก

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ควรใช้พันธุ์ต้านทาน และคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 7 - 10 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ เมทาแลกซิล-เอ็ม 35% ES อัตรา 3.5 มิลลิลิตรต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม
2. ในแหล่งที่เคยมีการระบาดของโรคหากพบว่ามีสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการเกิดโรค คือ อุณหภูมิและความชื้นสูง เมื่อข้าวโพดอายุ 5-7 วัน ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน จำนวน 3-4 ครั้ง
3. ถอนต้นที่แสดงอาการของโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก
4. พื้นที่ที่มีการระบาดของโรคควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

**** สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ซึ่งมีพื้นที่ปลูกเป็นบริเวณกว้าง เน้นการป้องกันกำจัดโดยวิธีคลุกเมล็ด

เชื้อสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายได้ตั้งแต่ข้าวโพดเริ่มงอก ซึ่งการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช หลังจากข้าวโพด อายุ 20 วันขึ้นไป จะไม่สามารถป้องกันกำจัดโรคนี้ได้

ระวัง โรคใบด่าง (เชื้อไวรัส) ในถั่วเขียว

สภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็นลง และมีฝนตกบางพื้นที่ เดือนปลูกถั่วเขียว ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือโรคใบด่าง (เชื้อไวรัส)

พบโรคได้ในทุกระยะการเจริญเติบโตของถั่วเขียว โดยส่วนใหญ่พบถั่วเขียวแสดงอาการใบด่างสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อน หรืออาการจุดเหลือง หรือใบด่างเหลือง และอาจพบอาการใบไหม้แห้ง หากเป็นโรคในระยะต้นกล้าหรือต้นที่มีอายุน้อย ถั่วเขียวจะแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต แต่ถ้าเป็นโรคในระยะต้นโตจะทำให้ดอกออก และติดฝักน้อย ฝักโค้งงอ และลีบเล็ก

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ใช้เมล็ดพันธุ์สะอาดปราศจากโรค
2. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งอาจเป็นพืชอาศัยของเชื้อไวรัสสาเหตุโรค และแมลงพาหะ
3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่เป็นโรค ถอนแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูก
4. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารกำจัดแมลงพาหะนำโรค เช่น แมลงหวี่ขาวยาสูบหรือเปลี้ยอ่อน โดยพ่นสารฆ่าแมลง ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกดินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร บนต้นถั่วเขียวให้ทั่วในแปลงที่พบอาการใบด่างและแปลงข้างเคียง ทุก 7 วัน
5. ทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องจักรกลทางการเกษตรในการเก็บเกี่ยวทุกครั้งหลังใช้งานเสร็จ
6. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วให้ทำการไถกลบถั่วเขียว ไม่เก็บเมล็ดจากแปลงที่เป็นโรคไปใช้เป็นเมล็ดพันธุ์
7. พื้นที่ที่มีการระบาดของโรคควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

ระวัง โรคจุดดำ หรือโรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา Colletotrichum gloeosporioides) ในอะโวคาโด

สภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็นลง และมีฝนตกบางพื้นที่ เดือนปลูกอะโวคาโด ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือโรคจุดดำ หรือโรคแอนแทรคโนส (เชื้อรา Colletotrichum gloeosporioides)

อาการที่ใบ พบจุดแผลสีน้ำตาลเข้ม ต่อมา แผลจะขยายและมีหลายแผลในหนึ่งใบ หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใบจะแห้ง และร่วง อาการที่ก้านใบ กิ่ง และก้านช่อดอก เป็นแผลจุดหรือขีดสีม่วง ถ้าอาการรุนแรงแผลจะขยายลุกลาม ทำให้ก้านใบและกิ่งแห้ง หากเกิดที่ก้านช่อดอกจะทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง หลุดร่วงก่อนติดผล

อาการที่ผล ผลอ่อนเป็นจุดแผลสีน้ำตาลถึงดำ หากอาการรุนแรงผลจะหลุดร่วงก่อนกำหนด อาการบนผลแก่ มักพบในระยะใกล้เก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว พบแผลจุดสีน้ำตาลถึงดำรูปวงกลม ขนาดไม่แน่นอน ต่อมาแผลขยายลุกลามเป็นแผลยุบตัวในเนื้อผล ทำให้ผลเน่า บางครั้งพบเมือกสีส้มซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราที่บริเวณแผล

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค
2. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นเพื่อลดความชื้นสะสม
3. หากพบว่ามีอาการระบาดของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
4. หลังจากเก็บผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรค กิ่งแห้ง และขั้วผลที่ติดอยู่บนต้น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค

คณะทำงานพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืช กรมวิชาการเกษตร

เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร 0-2579-0151-8 email : ew@doa.in.th